

עת"א 54863/05/22 - וסים אבו סראיא, ט' 9146048 נגד שרות בתי הסוהר

בית המשפט המחוזי בחיפה

13 יוני 2022

עת"א 54863-05-22 אבו סראיא(אסיר) נ' שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים

בפני כב' הנשיא רון שפירא
העותר

וסים אבו סראיא, ט' 9146048 (אסיר)
ע"י ב"כ עו"ד גב' סלאם שריף

נגד
המשיבים
שרות בתי הסוהר

פסק דין

הרקע לעתירה וטענות הצדדים בתמצית:

בפני עתירת אסיר במסגרתה עותר הוא לאפשר לו לצאת לחופשה ולשלבו בסבב חופשות.

העותר הינו אסיר פלילי המרצה מאסר בפועל למשך שנתיים החל מיום 31.08.21, בגין הרשעתו, על פי הודאתו במסגרת הסדר טיעון, בביצוע עבירה של נשיאת נשק שלא כדין. מסווג לקטגוריה ב'1.

העותר טוען כי בקשתו לצאת לחופשה ראשונה נדחתה ללא סיבה מוצדקת. נטען כי הוא משולב בטיפול וקבוצות, תפקודו תקין והוא משמש כתומך באגף עצורים ללא כל דו"ח משמעת מתחילת מעצרו. נטען כי מדובר בעותר ללא כל עבר פלילי. נטען כי קודם למעצר העותר, שהינו בחור צעיר, עבד ואין לו סכסוכים עם אף אחד. משפחתו נורמטיבית. נטען כי בעקבות השם אבו סראיא הוא הותקף בטעות על ידי אנשים בזמן המעצר. תקפו אותו באכזריות ולאחר מכן התנצלו ואמרו שחשבו שמדובר במישהו אחר.

המשיב טוען כי בתאריך 15.05.22 דן הגורם המוסמך אצל המשיב בבקשת העותר לצאת לחופשה והוחלט לדחות בקשתו בשל התנגדות גורמי המודיעין ומשטרת ישראל. נטען כי אסירים אינם מחזיקים בזכות קנויה לצאת לחופשות ולמשיב שיקול דעת רחב בהקשר זה. נטען כי תנאי סף ליציאה לחופשה הינו תפקוד חיובי של האסיר בבית הסוהר וכן יש לשקול את מידת הסכנה הנשקפת לציבור מן האסיר במהלך החופשה. מדובר בפריבילגיה הניתנת לאסיר כאשר התנהגותו הינה ללא דופי, בהעדר חמ"ן שלילי אודותיו, וכאשר הוא משתתף במסגרת טיפולית, במידה שהאסיר הוגדר כמתאים לטיפול וקיימת יכולת של שב"ס לטפל בו. בהיות העותר מסווג בקטגוריה ב'1 עמדת משטרת ישראל הינה הכרחית ובעלת משקל סגולי מיוחד בעת קבלת החלטה בנוגע ליציאתו לחופשה. משטרת ישראל מתנגדת להוצאת

העותר לחופשות וסבורה כי לא ניתן לאיין את המסוכנות הנשקפת לעותר בשום תנאי מגביל ככל שיהיה. בהתאם לעמדת משטרת ישראל, העותר מעורב בסכסוך חם ונפיץ ויציאתו מבין כתלי הכלא עלולה לגרום להסלמה ולמימוש כוונות פגיעה, ומשכך מתנגדים נחרצות להוצאתו לחופשה. המשטרה מעריכה כי קיימת סכנה ממשית לעותר ולשלום הציבור אם יצא העותר לחופשה, שכן הסכסוך הנפיץ והעוצמתי ממילא עלול להסלים, בין היתר, באמצעות מימוש כוונות לפגיעה. נטען כי אף גורמי המודיעין בשב"ס מתנגדים להוצאת העותר לחופשות, זאת בשל חמ"ן שלילי בדבר סכסוכים ואלימות והערכה לפוטנציאל סיכון לפגיעה בעותר או באחר במהלך החופשה כגובה וממשי בשים לב למידע הקיים. נטען כי לאור המפורט, ההחלטה סבירה ואין מקום להתערב בה.

דין והכרעה:

לאחר שבחנתי את טענות הצדדים ואת המסמכים שהוצגו לעיוני הגעתי למסקנה כי דין העתירה להדחות שכן לא נפל פגם המצדיק התערבות בהחלטת המשיב.

כפי שהובהר על ידי המשיב, המשטרה וגורמי המודיעין מתנגדים ליציאת העותר לחופשות בשלב זה וזאת לאור סכסוך אלים ונפיץ שהעותר מעורב בו. לכן לא הומלץ על יציאתו לחופשה, בהעדר אפשרות לאיין את המסוכנות הנשקפת לו ולאחרים באמצעות תנאים מגבילים. מעיון בדוחות הידיעה שהועברו לעיוני, בעיקר ידיעה 3874689, ידיעה 3858299, ידיעה 3854170, חוו"ד משטרת ישראל 22-0935-043, 22-0920-897 וידיעות נוספות, עולה כי קיימים מדעים רלוונטיים המצביעים על מסוכנות ועל סכסוך אלים רלוונטי. גם מעמדת משטרת ישראל העדכנית עולה כי קיימת מסוכנות בשל הסכסוך שהינו נפיץ ועדיין עומד בעינו, ולכן משטרת ישראל מתנגדת ליציאתו של העותר לחופשה.

כפי שציין המשיב, לאסיר אין זכות קנויה לצאת לחופשה והחלטה בעניין זה נתונה לשיקול דעתו של הגורם המוסמך אצל המשיב, האחראי לביטחונם של האסירים ולביטחון הציבור מפני האסירים. כמו כן, אין זו דרכו של בית המשפט להתערב בהחלטות הנוגעות ליציאתו של אסיר לחופשה אלא במקרים חריגים, ובהקשר זה לא יחליף בית המשפט את שיקול דעתו של שב"ס בשיקול דעתו שלו [רע"ב 8174/21 שרון רווח נ' שירות בתי הסוהר (29.11.2021); רע"ב 9/12 פלוני נ' מדינת ישראל (4.4.2012)].

מהמסמכים שהוגשו לעיוני עולה כי המשיב ערך את האיזונים הדרושים ושקל את השיקולים הרלוונטיים, ביניהם גם מסוכנות וביטחון הציבור. על כן, לאור המידעים שהוצגו לביהמ"ש, נראה כי בשלב זה לא נפל בהחלטת המשיב פגם המצדיק התערבות.

אוסף, לעניין זה, כי כאשר מדובר באסיר המרצה מאסרו בגין עבירות נשק, יש להביא בחשבון גם את הפסיקה המחמירה בשלבים שונים של ההליך הפלילי בנוגע לעבירות בנשק. אמנם הליך שיקול הדעת המנהלי של שב"ס בעת בוחנו את האפשרות להוצאת אסיר לחופשה שונה משיקולי ענישה. עם זאת, העקרונות שהיו בבסיס הענישה, שבעיקרם התנהגות מסכנת חיי אדם, צריכים לעמוד לנגד עיני גורמי שב"ס בבואם להפעיל את שיקול דעתם בעת קבלת החלטה על הוצאת אסיר לחופשה (וכן כל החלטה אחרת בנוגע לאסיר). במקרה זה שבפני כעת, ניתן להקיש על החומרה והמסוכנות של העבירות מהפסיקה לעניין הצורך בענישה הולמת ומרתיעה בכל הנוגע לעבירות נשק [ע"פ 4775/21 פלוני נ' מדינת ישראל (17.02.2022); ע"פ 4456/21 מדינת ישראל נ' אבו עבסה (23.1.2022)]. כפי שנקבע בפסיקה, עבירות בנשק הינן עבירות חמורות, המקימות חזקת מסוכנות סטטוטורית. קביעה שיפוטית זו צריכה להנחות גם את שב"ס בבואו לשקול שיקולים שונים בכל הנוגע לתנאי הכליאה של האסיר, רמת האבטחה הנדרשת בעניינו וכן

האפשרות להוציאו לחופשה. כך נפסק גם במקרה בו מדובר בעצור עד תום ההליכים, עת הוחלט כי אין מקום לשחררו לחופשה מיוחדת, אלא במקרים חריגים ביותר [בש"פ 5102/21 מדינת ישראל נ' פלוני (02.08.2021)].

נזכיר כי חופשה אינה זכות קנויה של אסיר אלא טובת הנאה ששב"ס מוסמך להעניק לאסיר במקרים מתאימים. במקרה נשוא עתירה זו אין מדובר בעניינו בעצור, אלא באסיר, שייתכן שבמצב דברים שונה ניתן היה לאפשר הוצאתו לחופשות, לו היו הגורמים הרלוונטיים אצל המשיב סבורים כי ניתן לאשר זאת. עם זאת, על רקע העבירות בנשק שבגין ביצוען מרצה העותר מאסר, מאחר שבעניינו של העותר קיים מידע שלילי כמפורט לעיל, המצביע על מסוכנות וחשש להתלקחות הסכסוך הקיים, האלים והרלוונטי, הרי שעצם העובדה שהעותר כבר נשא בעבר נשק חם, מצביעה על חומרה יתרה וחשש מוגבר למסוכנות בעניינו. כפי שטען המשיב, סוג העבירות בהן הורשע העותר, טיבן ונסיבותיהן, על רקע האלימות הגואה בחברה הערבית לאחרונה ומחיר הדמים שגובה אלימות זו, מחזקים את סבירות ההחלטה שקיבל שב"ס בעניינו.

אוסף כי מעבר למידעים הקונקרטיים והמסוכנות הנשקפת מהוצאת העותר לחופשה ראוי גם להעביר מסר לעותר ולאסירים ככלל, ובמיוחד כעת על רקע העלייה בעבירות שנעשה בהן שימוש בנשק והחרפת האלימות בכלל ובמגזר הערבי בפרט - מי שמורשע בעבירות הקשורות לנשק יוצר לעצמו, ברמה המנהלית, חזקת מסוכנות שהיא פועל יוצא של העבירה בה הורשע. יעמוד בפניו מחסום משמעותי ונטל מוגבר לשכנע את גורמי הכליאה, ובמידת הצורך גורמי שפיטה, כי לא נשקפת מסוכנות מהוצאתו לחופשה מהכלא, כל זאת על רקע העבירות שבביצוען הורשע. רק במקרים חריגים בהם ניתן לבסס החלטה כי לא נשקפת כל סכנה מאסיר, וזאת ברמת ודאות סבירה, תישקל האפשרות להוציאו לחופשה. ההבנה כי נושא ביצוע העבירות בנשק יהיה רכיב מרכזי גם בשיקולי שב"ס בנוגע לתנאי כליאה של אסיר ובהמשך בנוגע לאפשרות הוצאת אסיר לחופשה, ואולי גם הליכים נוספים במשך מאסרו, יכול ותגביר ברמה מסוימת את ההרתעה מפני ביצוע עבירות בנשק ועבירות מסוג אלו שבגין מרצה העותר את מאסרו. סבור אני כי גם מטעם זה יש לדחות את העתירה, ובמיוחד על רקע המידעים הקיימים הנוגעים לאסיר זה המצביעים על הסיכון המוחשי הנשקף מהוצאתו לחופשה לעת הזאת ובעתיד הנראה לעין.

בסיכומי של דבר, לאור המפורט לעיל, לאחר שבחנתי את טענות הצדדים ועיינתי בחומר שהוצג לעיוני, הגעתי למסקנה כי החלטת המשיב בעניינו של העותר הינה החלטה שהתקבלה בהליך מנהלי תקין, לאחר שנבחנו ראיות מנהליות ראיות המצביעות על הסיכון הנשקף מהוצאתו האפשרית של העותר לחופשה. מדובר בהחלטה שהתקבלה משיקולים ראויים, החלטה סבירה ועניינית בנסיבות העניין. לא נפל בהחלטת שב"ס פגם המצדיק התערבות של ביהמ"ש בהחלטה.

על כן, ומכל הטעמים שפורטו בהרחבה, על רקע העובדה שהאסיר מרצה מאסרו בגין עבירות נשק והמידעים הקיימים בעניינו, אין מקום להתערב בהחלטת שב"ס שלא להוציאו לחופשה, לפחות לעת הזאת. העתירה נדחית.

עם זאת, בד בבד עם דחיית העתירה, אבהיר כי טענות העותר לפיהן חלק מהראיות המנהליות נקשרו אליו בטעות וזאת על רקע שמו ושם משפחתו, הדומה לאחרים המעורבים בסכסוך, כי ראוי שמכלול הטענות והראיות יבחנו שוב ע"י גורמי המשטרה ושב"ס. כל זאת כדי להבטיח שמסוכנות המיוחסת לאסיר או לסביבתו לא תיקבע בטעות על בסיס ראיות מנהליות שעניינן באדם או במשפחה אחרת. מובן כי אם הבדיקה תעלה כי אכן נפלה טעות בשיוך הראיות שבבסיס ההחלטה לאדם אחר, כי אז יש לשקול את עניינו של העותר בשנית.

המזכירות תעביר פסק הדין לב"כ הצדדים וכן לעותר באמצעות שב"ס.

ניתן היום, י"ד סיוון תשפ"ב, 13 יוני
2022, בהעדר הצדדים.
רון שפירא, נשיא